

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Redkovni račun: št. 13.807.

Časno še tudi 13.321]

Vodstvo državne
licejske knjižnice
v Ljubljani

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Malloglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din

Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Katoliška cerkev in socializem.

Katoliki hočejo, da naj velja katoliška vera pred oblastmi več ko pa druge vere, Katoliška dubovščina pravi, da je edino njihova vera prava in da se ni spremenila rimske cerkev od prvih dni svojega obstanka pa do danes. Kdor pazno zasleduje zgodovino, ve, da zadnje ni res.

Prvi kristjani so blizu tristo let učili komunizem in živeli kot komunisti. Bili so proti zasebni lastnini zemlje, rudna, lesa in ostalih javnih potrebčin. Vsakemu kristjanu je bilo prepovedano jemati obresti, najemnine in profit, Propagirali so splošno bratstvo.

Konstantin, okrvavljeni rimski cesar, je videl, kako se širi krščanstvo med preprostim ljudstvom; spoznal je, da se bliža konec bogatim in korumpiranim vladarjem, če se ne omeje nauki krščanstva. Konstantin je bil prebrisan tiran. Znal je, kako je treba zgrabiti bika za rogove, »Spreobrnil« se je v kristjana in proglasil krščanstvo za rimsko državno vero. S tem je bilo konec krščanskega komunizma in sploh krščanstva, kakoršnjega so učili prvi kristjani. Konstantin je odpravil komunistična shajališča in obrede; dovolil je, da kristjani lahko odirajo drug drugega potom obresti, najemnin in profita; dopustil je zasebno lastništvo zemlje in rudnin. Konstantin je vodil kristjane v mesarske vojne in jih navduševal za človeško klanje, zasluževanje premaganih, onečaščenje — izkratka uničil je sleherni koren pravega krščanstva in ga nadomestil z dogmami, formami in ceremonijami rimskega paganstva, cesar dober del še danes živi. Sledila so stoletja mračne dobe. Šele pred kratkim se je pričelo človeštvo dvigati iz mlakuže paganizirane vere, ki je mučila človeštvo stoletja in stoletja s praznovostvom, nevedo, progoni, sužnostjo in s krvavimi vojnami.

Duhovščina paganske rimske cerkve sicer taji to zgodovinsko resnico, ali s tem ne spremeni dejstva. Kakšno je bilo krščanstvo, preden je bilo paganizirano, o tem piše zgodovinar doslovno tako-le: [Rollins' Ancient History (London Edition) Vol. IV., stran 312]:

„Čez dve sto let so bili vsi kristjani komunisti, ki so imeli zemljo, gozdove in drage kovine v skupni posesti. Med njimi ni bilo višjih cerkvenih gospodarjev. Vsa vprašanja in nesporazumljenja v komuniji je odločevala oziroma reševala večina, in če se je sklep zdel komu krivičen, je vsa komunija vzela zadevo še enkrat v pretres in razsodila tako, da je bil vsakdo zadovoljen. To demokracijo so prvi kristjani podedovali od Židov in pagani, ki so trgovali z zemljo in delali dobiček z delom drugih, so bili temu nasprotni!“

Škof Lambert je v svojem odgovoru Robertu Ingersollu zapisal tudi to-le:

„Veliki agnostik je pozabil, da se je katoliška cerkev prvih dvesto let potegovala za komunistična prava in da je delavec tedaj imel sadove svojega dela.“

Trenaus, eden zgodnjih cerkvenih očetov pravi [A. N. L. Div. 14. Sec. 11]:

„Delo izvira od boga našega očeta. Proklet naj bo, kdor bo žel, cesar ni sejal in kdor je kruh, katerega ni zaslužil, Bog je odredil, da morajo biti vsi ljudje bratje in ne sme nihče izkoriščati drugega.“

Neovrgljiva resnica je torej, da rimsko-katoliška cerkev — in protestantska tudi — katera nasprotuje socializmu in zagovarja današnji družabni sistem, ne uči tega, kar je učil Kristus, temveč uči to, kar je zapovedal pagan Konstantin. Rim pobija danes to, česar so se držali prvi kristjani, a na drugi strani dovoljuje to, kar so prvi kristjani obsojali.

Do danes se še ni porodil matematik, kateri bi mogel premeriti in preračunati ogromnost bede, sužnosti, krutosti, zločinov in krvolij, v katerem je trpelo revno, zanemarjeno in zapeljano človeštvo petnajst do šestnajst stoletij, odkar je pravo človeštvo poginilo v žrelu paganstva. Paganizirana, namonizirana in sleparska cerkev je od časov Konstantina pa do danes nasprotovala vsakemu naprednemu koraku, ki ga je storil človek. Preklela je učenjake in filozofe; tožila iznajditelje in učitelje, sezigala na grmadah plemenite ljudi, ki jih je nazivala heretike (krivoverce); sezigala je knjige in zaprela reformatorje v ječe; rodila in vodila je kr-

vave in brutalne vojne, plenila mesta in vasi, mučila in umorila milijone ljudi — vse v slavo božjo ali pa v zasebne koristi papežev, škofov in drugih cerkvenih generalov. Kljub temu pa je rimska cerkev še tako nesramna, da trdi, da je prijateljica izobrazbe in svobode ter da je ona povzdignila človeštvo na sedanjo stopnjo civilizacije! Silna laž! Paganska cerkev, odeta v masko krščanstva, je pregnala vsakega naprednega misleca in reformatorja, kar jih je porodil svet. Zvezdozupec Galileo je bil zaprt v ječi, ker je učil, da se zemlja vrti okrog sonca, ne pa narobe; Gutenberg, iznajditelj tiskarstva je bil pregnan zaradi te svoje iznajdbe. Giordano Bruno in Servetus sta zgorela na grmadi, in trpeli so nešteti drugi, ki so se drznili javno kritizirati paganske dogme rimske cerkve.

Ko so se bojevniki za svobodo borili za republiko, so jih klerikalci obsuli s preklinjanjem in psovanjem. Krstili so jih za ateiste (bogo-taice), ki hočejo začeti brezbožno vladati.

Veliki možje — Garrison, Phillips, Sumner, Greeley, Wade, Pillsbury, Gerrit Smith in drugi, ki niso pripadali nobeni cerkvi, so izjavili, da je telesna sužnost zamorcev krivična. Toda duhovščina jih je pobelinsko napadla, češ da je sam Bog odredil sužnost. Današnja paganska cerkev toplo zagovarja vsakega tirana in despota s kraljevsko ali cesarsko krono na glavi. Vsaka takozvana krščanska država je oborožena do zob in pripravljena vsak čas na človeško klanje, požiganje in rop, samo če more s tem ugrabiti novo ozemlje ali razširiti svoje trge. V imeu svoje paganske vere je ortodoksna duhovščina vsikdar zagovarjala in delala krivico, kjer je le mogla. Massachusetts Historical Society ima v svojih shrambah srbno shranjeno originalno pismo znanega reverenda Cottona Mathera, D. D., puritanskega duhovna in znamenitega krščanskega učitelja iz leta 1861. Vsebinska te ga pisma se glasi:

„Preljubljenemu Johnu Higginsonu: Na morju se zdaj nabaja ladja [naš prijatelj Elias Holtcraft me je informiral, da bo enkrat v avgustu dospela] z imenom „Wellcome“, katera ima na svojem krovu sto ali več heretikov, ki se imenujejo „Quakers“ in William Penn je glava te drhali, Glavni Dvor je skrivoma ukazal Malachi Hextetu, kateri poveljuje ladji „Porpoise“, da naj prestreže „Wellcome“ in vlovi Penna ter njegovo krivoversko četo, s čimer bo Bog počaščen. Dobro bi se izplačalo, ako bi to drhal odpeljali v Barbadoes in jo tam prodali. Sužnji imajo tam dobro ceno; plačajo jih z rumom in sladkorjem. S tem bi storili ne le Bogu dopadljivo delo, temveč bi tudi okoristili duhovne in krščansko ljudstvo. Vaš v Kristusu

Cotton Mather.“

Odkar je Konstantin Veliki osvojil krščansko gibanje, od tistega časa je svet brez organizirane krščanske cerkve Posamezni kristjani so živeli tekem vseh teh stoletij, toda cerkev kot ustanova, ki se imenuje krščanska, je lažnjiva in sleparska. V obojem, v nauku in zgledih je bila in je še danes rimsko-paganska. Zagovarja vse tisto, kar je Krist obsojal in pobija tisto, kar je on učil.

Socializem, ni versko gibanje, ali moje odkritorsko mnenje je, da socializem reprezentira več pravega krščanstva, kakor sedanja cerkev, bodisi katoliška, protestantska ali židovska. Socializem ima visoke ideje in njegovo geslo je: „Bolečina enega zadene vse. Vsi za enega, eden za vse.“ Po vsem svetu uče socialisti svetovno bratstvo in svetovni mir

„The Encyclopedia Britannica“ pravi: „Nauki socializma so slični naukom krščanstva.“ To je resnica.

Da bi le skoraj prišel srečni dan, ko zavlada na razvalinah paganske cerkve pravo krščanstvo, na mesto neznanja in krivice — pravičnost in svoboda. „Proletarci“.

Proletarci!

Gostilne in kavarne, ki nočejo vašega lista, najbrž tudi vašega denarja ne marajo.

Ustrezite jim!

Buržoazija v medsebojnem pretepu.

Politično življenje v SHS je oživelo, oživelo pa ni v proletarskih vrstah, temveč v buržoaznih. Če zaveden proletarček to življenje opazuje, se mu pokaže nekaj zanimivega. Tista bivša vladna klika ki je izkoriščala ves jugoslovanski proletariat, ročni, kakor duševni, in ga spravljala v vedno globokejšo nesrečo, se postavlja danes na nekako čudno opozicionalno stališče, češ da sedanja vlada ne skrbi za proletariat in da ga vodi za nos, kakor ga je, recimo, baš ta sedanja opozicionalna in bivša režimska klika. Mi seveda na socialno čustvovanje sedanjega režima nič ne damo, imamo že dokaze v rokah, da mu je ljudstvo prav toliko mar kakor vsakemu režimu, ki je predstavnik buržoaznega sistema in zasebnolastniške „pravice“ — samo nekoliko bolj kakor prejšnji režim se ta režim razume na metanje obglodanih kosti lačnemu ljudstvu. Pravimo pa, da baš sedanja opozicija ni poklicana komurkoli nesocialnost očitati. Saj ne more Pašičem in Pribičevićem za nič drugega iti kakor za korita, ministrske sedeže in državno blagajno, zlasti za njene tajne fonde, ki so jim bili iztrgani iz rok. Mi zavedni proletarci dobro vemo, zakaj se bije danes ta boj med dvema buržoaznimi strujama. Za izkoriščane sloje se ta boj ne bije, temveč samo za žepa dveh kapitalističnih konkurentov, za njune prištaše in podjetja; za proletariat vseh slojev in stanov pa nimajo vsi skupaj nobenega smisla, samo lepe obljube — na papirju in nekaj obglodanih kosti. Mi vemo, da je za to gospodo, ki se ne more in noče svojih besed in zakonov držati, od sklepa do izvršitve predolga pot, ki je njih nežne noge ne prehodijo. Kje so že tako dolga leta objubavani pravni zakoni, invalidni, sodnijski, železničarski, javnoimariški itd? Gospodje, če jih nestrno ljudstvo vprašuje po njih, ti samo odgovorjajo, da jih pregledujejo in izvršujejo, popravljajo in dopolnjujejo in — odlašujejo od dneva v dan. Ljudstvo, ne čakaj več s prekrižanimi rokami samo solidarnosti ti manjka in organizacije v tem času, ko si zdaj ena zdaj druga gospoda reže platno za svoje žepel! Če se pri tem med seboj ne tepejo, ne daj se varati. Ob prvi priliki bodo spet združeni, v tem, da naj gre ves njihov prepri samo na račun državljanov tlačanov, o tem so si pa itak od vekomaj enotni. Proletarci, baš kadar se buržuji tepejo, naj vam bo to v opomin, da ste vi šibki — drugače bi si buržoazija tega tepežnega luksusa ne privoščila — in da vam je treba z združenjem okrepiti svojo moč! — Rc.

Razno.

Potem, ko so druge komunistične propagande obtožene Lemeževce oprostili, so v sredo razpravljali tudi proti znanemu vrhniškemu neodvisnežu Hermanu Delpinu. Obtožili so ga sličnih dejanj kakor dan prej njegove tovariše in sicer jih je bil baje izvršil istotako pri obhodu vrhniškega delavstva na Prvega maja. Tudi pri tej razpravi se je obširna obtožnica omejila končno na en sam državno rušiči vzklik — „Dol z zakonom kapitalistične države“, namreč z zakonom o zaščiti države, o katerem je bilo že nešteto zapisano in nezaplenjeno, da je samo zakon za zaščito kapitalistov. Še hujske stvari so bile že o njem napisane in ni nobenemu državnemu pravdniku niti od delec padlo na misel, da bi zato kritike gnal pred sodni dvor. Pripominjamo še, da obtoženec odločno zanika, da bi bil on tiste besede izrekel kakor tudi druge, n. pr. „Živela Rusija“, „Živio Ljening“ itd., kar so mu pa milošno odpustili, češ da s tem ni širil komunistične propagande in hotel državo zrušiti. Sploh je sodišče reklo, da poveljevanje III. internacionale, Ljeninga in Rusije nič hudega ni — to si je treba dobro zapomniti. Pač pa pomeni vse kaj drugega klic „Dol z zakonom...“ zakon je treba namreč spoštovati, Delpin pa je s tem klicem izrazil zaničevanje zakona in izjavljal, da je ta zakon krivičen in nepravilen, radi čegar si je Delpin zaslužil dva meseca „zaštosti“. Tako je torej razsodil ljubljanski sodnik, Mi imamo dovolj pametne čitatelje, da si lahko sami ustvarijo sodbo o sodbah. Rečemo pa le eno, če razlogi, s katerimi je sodišče utemeljilo svojo razsodbo, držijo, potem je

nujno potrebno, da se pozapre nekaj nad 12 milijonov jugoslovanskih državljanov — vse, ker jih v tej državi živi. Kajti ni ga državljan, ki bi si ne bil kdaj o tem ali onem zakonu mislil in tudi na glas povedal, da je krivičen in nepravilen. Videli smo na, da so na vseh koncih in krajih to javno izrekli — zlasti v listih — a. pr. o ustavi, ki je še vse drugačen zakon nega pa ta o zaščiti države, ki ustavnim temeljem direktno nasprotuje! In še nikomur ni padlo v glavo, da bil take kritizatorje spravil pred sodnijo. Mi gremo še dalje: če obvelja razsodba ljubljanskega sodišča, pravimo, da bo treba spraviti v zapor tudi marsikaterega — sodnika, ker če se proti drugemu ni pregrešil, o tem smo prepričani, da je smatral za krivičen in nepravilen vsaj tisti zakon, ki mu — plačo deli.

Država je v nevarnosti. Tako vpijejo orjunaši ob vsaki priliki. Sicer pa praksa pri Orjunaših z ozirom na naglaševano „državotvornost“ izgleda popolnoma drugače. Najbrže bi Orjunaši, sodeč po dejanjih, bili najslabšiji gospodarji in „državotvorci“, če bi res enkrat neomejeno mogli vladati v naši državi. Tako n. pr. su v nedeljo dne 31. avgusta uprizorili Orjunaši zopet eno izmed svojih največjačnejših dejanj za rešitev ogrožene „nacije“ t. j. razvite zstave v Domžalah. Radi tega so rotili za to slavnost z velikimi plakati po Ljubljani zlasti svoj ljubljanski „bataljon“. Ko so se pa v nedeljo peljali z vlakom v Domžale, se jih je nateplo precej brez listkov na vlak. Da ne bi bilo blamske, naša hoteli v en voz pustiti službojčega kondukterja, tako da se jih je precejšnje število peljalo v Domžale zastoj. Radovedni smo, kaj k temu poroče minister soobračaja g. prof. Sušnik, ko n. pr. naši „Svobodi“ ne vemo iz kakšnih razlogov, ne smatra za potrebno dovoliti polovično vožnjo, ko se na drugi strani Orjunaši pri polovičnih cenah vozijo še deloma tudi zastoj. Seveda, to spada najbrže v okvir „državotvornosti“, če kdo državo kjerkoli more goljufati in izkoriščati! In to delajo baš tisti, ki si domišljujejo biti njeni edini odrešeniki. Tudi o letošnjem izletu Orjuna na Bled je znano, da je imelo priliko veliko orjunašev z orjunaško legitimacijo biti deležni polovične vožnje na železnici. Pač res, da je na ta način država v nevarnosti.

Naša država dobi po reparacijskem načrtu od Nemčije tekem enega leta 8800 milijonov dinarjev. Radič je postal glasom neke vesti v praškem „Rijnu“ častni poveljnik IV. rdeče armade. Z njegovo čovječansko miroljubnostjo se to strinja.

Italijansko posojilo baje še ni izjalovljeno, temveč se pogajanja nadaljujejo. vendar delajo Angličani, Američani in Francozi, to je njihovi banirji, Lshom veliko konkurencio. Zastoj nam seveda puha ne ponujajo.

Na dan prestolonaslednikovega rojstva (to je danes), podpiše kralj novo pomiloščenje v zadevi nekaterih splošnih prestopkov in obsojencev.

Pošta in telefon sta dala za preteklo proračunsko leto 351.711.961 Din dohodkov in 195.148.052 izdatkov. Ta pretek je razumljiv — pri nas. V drugih državah iz poštinih zadev ne delajo namreč molzne krave kakor tukaj, temveč si znajo dohodke preskrbeti iz drugih virov.

Na Mussolinija je bil v nedeljo zvečer, ko se je vračal z izleta v Rim, izvršen ponesrečen atentat. Šele sedaj prihaja svar na dan, ker vladni tisk o tem dogodku trdovratno molči.

Če je ta vest resnična, potem bo zadeva z Matteottijevim truplom še dolgo delala Mussoliniju težke ure, ker najslabše je za njegov sistem to, če slučaj Matteotti ne preide ljudem spred oči. Poročajo namreč, da je Matteottijeva vdova posetila preiskovalne sodnike in jim naznanila, da dobiva dan za dnem grozilna pisma, češ da je tudi ona zapisana smrti. Tudi to je baje povedala, da najdeno truplo ne more biti truplo umorjenega sodruga, ker ni imel ta nikdar prej zlomljenega rebra kakor je ugotovila sodna preiskava.

Na Dunaju stavkajo vsi muzikanti v kinematografih. Ob tej priliki je opazovati tole interesantnost, da je obisk kinematografov takoj znatno padel in še pojava, kakor hitro so začeli predvajati filme brez muzike.

Iz Madjarske je ušel na Dunaj znani ogrski pisatelj in republikanec Emmerich Veer. Horthyjevi banditi so ga pred nedavnim zaprli, ker je nastopal za demokratično republiko — v republiki za republiko! V ječi je izgubil vid na enem očesu, pretlo mu je isto na drugem. Na intervencijo Lige za človeške pravice je bil začasno izpuščen. Macdonald in Herriot sta zanj nastopila. Svobodo je izreabil, da si zagotovi svobodo za nadaljnje delovanje proti tej kulturni in splošni sramoti, ki jo predstavlja katoliška Horthyjeva Madjarska; ušel je v aeroplanu iz Madjarske.

Adolf Burian, stari prvobornik českoslovaškega socializma, v zadnjih letih komunist, je pri Brnu umrl.

Še ena. V Zemljanu pri Parduicah na Českoslovaškem je zletela v zrak tamošnja tovarna eksplozivnih snovi. Žal da sta bila pri tem na mestu ubita 2 delavca, 12 pa se jih bori s smrtjo.

Na Češkoslovaškem so nacionalizirali veleposelstva aristokratov Liechtensteina in Harrache. Tega vzgleda pri nas v Jugoslaviji seveda ne bodo dalje posnemali, čeprav so nam Čehi v marsičem zlasti v slabem vzor.

Na Rumunskem je strahno neurje razdejal več vasi in mestec; zlasti v Dobrudži, porušilo je več železniških prog in zahtevalo celo število človeških žrtev.

Moskovska občina izkazuje v zadnjem letu nad 12 milijonov zlatih mark prebitka. Občina je seveda v socialističnih rokah.

Nemški podjetniki so se pogodili z rusko vlado, da jim bo Rusija odslej dobavljala toliko petroleja kakor pred vojno.

Izpraznitev Dortmundunda so francoske zasedbene oblasti preložile za 3—4 tedne stem in onim izgovorom. Dejstvo je, da ta preložitev nasprotuje londonskim sklepom in bo znala poroditi kakve nove zapletjaje, ker je Nemčija doslej točno izvršila vse pogoje. Najbrže gre v dortmundskem slučaju za kako zavlačevanje s strani militarističnih krogov, ki se ne strinjajo z mirovno politiko Herriotove vlade. Ta vlada ki ima ogromno večino ljudstva za seboj, bo jim že menda znala prilagoditi inrigantske prste.

Na Angleškem utegne sedaj priti resno do razpustitve parlamenta, ker mu namerava vlada predložiti pogodbo z Rusijo, in so liberalci sklenili glasovati proti njej. V tem slučaju pride do novih volitev.

Štirje sovjetski delegati, ki so se udeležili kongresa Trade Unions v Hullu, so bili po navzočih delegatih sprejeti z velikanskim aplavzom. Prišli pa so zato, da bi pridobili angleško delavstvo za moskovsko strokovno internacionalo. Pri glasovanju pa je bil ta načrt z velikansko večino odklonjen, čeprav so bili za Ruše vsi navdušeni. Angleška komunistična stranka je poslala na kongres pismo, v katerem ostro napada Macdonalda in delavsko vlado ki je omogočila sprejetje Dawesovega načrta.

Boljševiki pridno izbrisujejo vse zunanje znake na nekdanje čase, zlasti pri imenih mest so kaj občutljivi. Potem ko so Petrograd spremenili v Leningrad, so se spravili na druga mesta. Poročajo, da so Peterhof spremenili v Ljeningok, istotako Simbirsk (o tem so svoječasno poročali, da so mu dali z vso nekdanjo gubernijo ime Uljanovsk). Gačina se bo imenovala Trockij, Krasnoje selo Krasnij, istotako Smolensk, Jekaterinodar se spremeni v Krasnodar, Jalta v Krasnoarmejsk (mesto Rdeče armade), Sevastopol v Ahfiar, Simferopol v Ak-Mečet in Teodozija v Kefe. Pri zadnjih treh imenih so se boljševiki poslužili starih nazivov teh mest.

V Ljeningradu so našli peklenški stroj, ki so ga mogli še pravočasno uničiti. To so pač zverine, ki se skušajo še nad mrtvim truplom maščevati nad političnim nasprotnikom! — Sovjetska vlada je odredila, da letošnje število visokošolskih slušateljev ne sme biti večje nego 13.500. Lani jih je bilo 36.000. Malo čudno pravico imajo boljševiki okrog izobraževanja ljudstva, Buržoazni sistem skrbi tudi le za neke gornje desetisoče.

V Saratovem policija ni streljala na brezposelne delavce, kakor smo zadnjič poročali. Pokazalo se je, da si je poročevalec dunajske brzjozivne družbe, ki je to vest razširila, zadevo na lepem izkonstruiral. Sedaj poročajo iz Helsingfors, da je nad Ljeningradom (prejšnjim Petrogradom) proglašeno obsedno stanje, ker je prišlo do spopadov med stavkajočim delavstvom in vojaštvom, pri čemer je bilo 20 delavcev ubitih. Helsingfors je znan kot gnezdo za fabriciranje tendencioznih vesti proti Rusiji, pa bomo malo počakali, predno to vest potrdimo.

V Astrahaau je izbruhnila črna kuga. Že prve dni je umrlo krog 100 ljudi.

Iz Gruzije in Azerbejdžana poročajo ponovno o krvavih uporih. Baje je polovica Gruzije v vstaških rokah.

Meščanske vojne na Kitajskem se poslužuje znani Sunjatsen baje zato, da proglasi v tej državi boljševiško republiko. Jasno je potem, zakaj so zapadne in ameriška država tako pohitele, da nastopijo v tej vojni s svojimi četami.

Zahvala. Podpisani se tem potom zahvaljujem vsem sodrugom, ki so mi v moji bolezni pomagali z nabrano vsoto 532,25 Din, posebno pa s. Sterau, ki je nabiranje povzročil. — Ivan Havnik, Črna.

Kupujte čevlje samo z znamko „Sloga“. Ako pijes „BUDDHA“ čaj, uživaj že na zemlji raj!

Iz stranke.

Seja načelstva „Sloga“ bo v nedeljo 7. t. m. v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1. Začetek ob 19.

Dopisi.

Obljuba dela dolg. Iz Beograda poročajo, da je finančni minister dobil med drugim tudi kritje za nove doklade državnim upokojevcem in upokojenkam. Baje se je to kritje našlo v Narodni banki. Radovedni smo, kdaj bomo prišli sedaj do naših polovičnih pravic. Nekoč smo plačevali v zlati valuti, sedaj nam naše pravice računajo v papirju. Pa še za te se bojimo, da bi ne šle v dobro le kakšnim takšnim upokojevcem kakor ministrom na razpoložanju in onim, ki čakajo v začasni penziji na kakšno novo politično korita. Upokojevcem, pazitel — Nekateri državni upokojevcem.

Celje. Eden glavnih stebrov kapitalističnega Korenovega „socializma“ v Celju je padel. Ko je

pred letom g. Koren napravil puč, je imel razer svojih pomočnikov in nekaj od njega gospodarsko odvisnih ljudi še nekatere podružnice strok, organizacij za seboj. Tako n. pr. železničarsko, kateri načeluje g. Karel Felicijan, in podružnico krojačev, kateri je načeloval g. Franjo Špes. Na shod, na katerem je napravil g. Koren prvi eksperiment puča, je „Kori“ privlekel svoje pristaše in Franjo Špes pa vse krojaške pomočnike. Gospod „Kori“ je poudarjal, da je treba poslancu dobiti, revček Špes je tudi naglašal isto, dasiravno bi moral vedeti, da krojači lahko napravijo svoje hlače brez slabih poslancev, posebno pa brez takih, ki so kvaropirici in se rinejo radi časti in ne radi dela v ospredje. Agitator celega puča pa so bili pokojni Sorger, zlatar, g. Rudolf Cebular in Martin Verbančič. Vsi so se izkazali za socializem nesposobne. Menjali so svoje prepričanje le radi osebnih interesov, ne pa za socializem. Franjo Špes je postal kapitalist in je le dal likvidiral podružnico krojačev, kateri so pomagali še 18. maja l. l. strok, tajnika izrišati. Tako se krha ta Korenov „socializem“ ud za udom, držijo ga skupaj le še zemlje in štruce.

Reakcija na pohodu. Ko sta Pašič s Pribičevićem zapustila pri nas državno krmilo, je bilo opažati prvi hip neorientiranost in zmedenost med Orjunaši, kakor če tatu zlotiš pri nečastnem dejanju. Sedaj pa zopet začinjajo uprizarjati svoj bluf z razvijanjem zastav po različnih mestih Slovenije. Najbrže jim ata Pribičević z botrom Pašičem nista pozabila zapustiti bogato do denarnih sredstev iz žepov jugoslovanskih davkoplačevalcev za izvrševanje šovinističnih komedij. Tako n. pr. so za nedeljo dne 24. avg. z velikimi plakati po Ljubljani in na Gorenjskem naznanjali slavnostno razvite zastave v Radovljici, združeno s še slavnijejo zakletvo, baje gorenjskega bataljona Žnidaršič. — Mi delavci pa že vemo, zakaj se Orjunaši zaklinjajo in zakaj konstruirajo svoje organizacije po militarističnem sistemu. Na gorenjskem n. pr. „narodnost“ ni pravič v nevarnosti in se radi tega „Žnidaršičev bataljon“ ne bo tozadevno mogel z nikomer pripraviti. Pač pa za gg. očete Orjunašev t. j. za kapitaliste obstoji kakor povsod nevarnost in ta je razredna zavest delavstva, ki se jo tudi Orjunaši trudijo tako pridno ob vsaki priliki delavcem z revolverji in palicami izbiti iz glave. Radovljica je ključ k celotni gorenjski. Smo radovedni, ali naši „nekateri“ sodrugi iz podnožja visokih hribov vpricho omenjene reakcionarske nevarnosti vztrajajo še vedno na stališču „pasivne resistance“. Če res vztrajajo na tem svojem zgrešenem stališču, potem naj se nič ne čudijo, če bodo doživeli na svoji lastni koži enkrat tudi to, kar so doživeli trboveljski rudarji. — Virga.

Iz rudarskih krogov smo prejeli: Odkar se g. Čobalu ni več posrečilo zayladati v rudarski Uniji, se je združil politično z gospodi Korunovci in Kristanom, a gospodarsko z raznimi rudarskimi svetniki. Pred 2 letoma si je ustanovil iz zagorskega Kons. društva centralistično Kons. društvo „Posavje“. V to „Posavje“ je vzel tudi rudarski konsum s Hrastniku in Delavski dom v Trbovljah. V Velenju se je pa ustanovila podružnica, katera se vzdržuje le s tem, da je g. rud. svetnik Močnik dovolil odtegovati pri drž. rudniku za konsum „Posavje“ tako, da je s tem omogočeno tistim, ki ne znajo hraniti in kupujejo radi na „puf“, da si nabavljajo svoje potreščine tam notri. S tem je g. Čobal seveda tudi največje nezavedneže kot konsumente s pomočjo „višjih“ gospodov ujel. Nam je to prav, da zadrugi pomagajo, posebno še če so ljudje (delavci) s tem tudi zadovoljni, vendar dvomimo, da je to, kakor je tukaj, zdravo, kajti v Velenju imamo skušnje, da je bila tam strokovna organizacija močna tedaj, ko so se pri rudniku prispevki odtegovali, padla je pa takoj, ko se je z nekim ukazom to uknilo. Radovedni smo le, zakaj sta se Hrastnik in Trbovlje odcepila (razdružila) od Čobalovega „Posavja“, od Zagorja. Morda nam bodo to znali pojasniti sodrugi Malovrh in še drugi taki prijatelji za zedinjenje s Korun-Čobal-Kristanovo stranko. Naš poročevalec še pripominja: Zakaj se ta gospoda, ki je sedela skupaj v zagorskem „Posavju“, ni razumela, in da se je razdružila, nam navadnim delavcem pa kliče: zedinjenje, zedinjenje, pa makar za vsako ceno!?

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na v. s nego vi nanje!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

5. IX. Tiskarna bratov Rumpret v Ljubljani, 1100